

VAN DOMINANT COMPLEX NAAR OPEN STRUCTUUR

Zorgcentrum De Priensenije in Ruinen is gesloopt. Op het vrijgekomen terrein bouwde Aannemersbedrijf Bramer BV uit Vriezenveen drie blokken met elk tien seniorenwoningen en een voorzieningengebouw met onder meer een nieuw dorpshuis. De oude aanleunwoningen werden verbouwd tot zorgappartementen.

Zorgcollectief Zuidwest-Drenthe overlegde al sinds 2006 met verhuurder Actium over de toekomst van De Priensenije en de omliggende aanleunwoningen. ‘Het was duidelijk dat het complex zowel functioneel als bouwkundig aan het einde van de levensduur was’, legt directeur-bestuurder Gerard Schoep uit. ‘Het eerste idee was: we gaan renoveren. Maar gaandeweg kwamen we uit op de constructie die het is geworden: het zorgcentrum slopen en daarvoor nieuwe, zelfstandige appartementen voor ouderen in de plaats bouwen. De bestaande aanleunwoningen wilden we verbouwen tot zorgwoningen, waaronder drie groepswoningen. Dat zou meer variatie in het woningaanbod brengen, maar ook een hogere kwaliteit. Dat was een nadrukkelijke wens van Actium. Toen we die lijn hadden uitgezet, zijn we verder gaan kijken naar wat er speelde in het dorp: zou het niet mogelijk zijn om onze algemene voorzieningen zoals een restaurant en vergaderruimtes, te combineren met een dorpsvoorziening? Zo is ook het dorpshuis opgenomen in de plannen.’

Onderdeel van het dorp

Architect Harry Nanninga van HJK Architecten uit Groningen werd al vroeg in het proces betrokken, ‘niet alleen om de mooie plaatjes te tekenen, maar om volop mee te denken over de zorgvisie, de stedenbouwkundige inpassingen, de infrastructuur. Dat was hier een veel grotere uitdaging dan het ontwerp op zich: hoe ga je van één groot, dominant gebouw naar losse gebouwen, waar je tussendoor kunt lopen en de sfeer van het dorp proeft? We wilden een open en uitnodigende uitstraling. Het voormalige Priensenije had echt een straatkant en een achterkant, maar nu is het hele

 ‘We wilden toe naar een heel open structuur’
- Harry Nanninga

‘Opsplitsen in behapbare brokken’

- Koen Wierds

terrein onderdeel geworden van het dorp. Op het terrein staan nu zelfstandige gebouwen, vrij in de ruimte, waar tussendoor gelopen kan worden.’ In die gebouwen zitten nu in totaal drie ruime groepswoonings (met eigen zit-slaapkamer en sanitair) voor in totaal twintig dementerende ouderen, 37 zorgappartementen en drie gebouwen met elk tien luxe kamerhuurappartementen. Daarnaast zijn in de gebouwen ook het dorpshuis-annex-voorzieningsgebouw met kantoren, een restaurant en keuken, een kapsalon, dagopvang en zalen voor verenigingsactiviteiten te vinden, maar ook nog zes gastenverblijven voor een kortdurend verblijf, bijvoorbeeld voor mensen die net uit het ziekenhuis komen. Schoep: ‘We hebben het niet meer over “het huis”, ook niet over “De Priensenije”: iedereen heeft gewoon een eigen adres aan de Jan Wierengaweg.’

Tijdelijke voorziening

Om ruimte te scheppen voor de bouwwerkzaamheden, moesten de bewoners van de Priensenije tijdelijk elders verblijven. Mondria Advies hielp ZZWD om elders in het dorp een tijdelijk complex van zorgunits neer te zetten,

waarin de 58 bewoners uiteindelijk 2,5 jaar vertoefd hebben. Schoep: ‘Dat was een heel mooie oplossing, maar het zorgde ook voor druk op de planning van de bouw, want we moesten dat terrein op een gegeven moment weer leeg opleveren. Zouden we op tijd over kunnen? Dat is gelukkig gelukt.’ Koen Wierds van Aannemersbedrijf Bramer BV heeft zich daar geen zorgen over gemaakt: ‘De bouwtijd was van tevoren bepaald en wij konden daar goed mee uit de voeten. We zijn gelijktijdig begonnen met het strippen en slopen in de aanleunwoningen en met de nieuwbouw. We hebben het zo weten te plannen dat alles ongeveer tegelijk klaar was.’

Bij het verbouwen was het vooral goed opletten met de grote doorbraken die nodig waren om de groepswoonings te realiseren, herinnert Wierds zich. De nieuwbouw was een kwestie van ‘opsplitsen in behapbare brokken’, zodat steeds een goede oplossing gevonden kon worden voor zaken als hoogteverschillen op de eerste verdieping. ‘We hebben er alles aan gedaan om voor de kerst van 2014 alles wind- en waterdicht te krijgen, zodat na de feestdagen iedereen voldoende ruimte en tijd had om zijn werk te doen in de afbouw.’

Boomschorssteen

Qua uitstraling koos Harry Nanninga voor één eenduidige hoofdvorm voor de verschillende gebouwen. Drie gebouwen met tien huurappartementen hebben een horizontale geleding met lichte “boomschorssteen” die voor een schaduwwerking zorgt. Deze stenen banden zijn opgevuld met verdiepingshoge ramen en lichte planken. Als contrast met deze drie lichte gebouwen is het dorps huis juist uitgevoerd in donkere stenen met boomschorsstructuur. Het gebruik van een witte, stootvoegloos gemetselde baksteen in verschillende diktematen wekt de indruk van houten gepotdekselde planken. Nanninga noemt het ‘een heel subtiele verwijzing naar de boerenschuren van vroeger.’

De ronde kop van het dorps huis heeft een uitnodigende pui over twee lagen, met aluminiumkozijnen met houten verticale accenten. ‘Dat zou een kliklijst worden, maar wij kwamen erachter dat die nogal makkelijk los zou laten als je er een ladder tegenaan zou zetten’, roept Wierds in herinnering. ‘In goed overleg met de architect heeft onze eigen timmerfabriek er toen een traditioneel houten kozijn van gemaakt, met dezelfde uitstraling.’

**'Erg fijn
samengewerkt'**

- Gerard Schoep

Nivelleren

De oude gebouwen – die dus vooral aan de binnenkant verbouwd werden – kregen uiteindelijk nog wat meer 'upgrading' dan vooraf bedacht was. 'Dat komen wij wel vaker tegen', zegt Wierts. 'Als je met iets nieuws aansluit op iets bestaands, valt opeens het verschil nogal op en wil men dat wat nivelleren.' Schoep: 'Dat klopt: het was bijvoorbeeld eerst de bedoeling om de oude binnendeuren te laten zitten, maar daar heeft Actium toch maar nieuwe voor laten komen.'

Op 1 september nam Zorgcollectief Zuidwest-Drenthe het nieuwe complex in gebruik. 'Het bevalt uitstekend, het loopt goed', prijst Schoep, die met plezier terugkijkt op het hele traject. 'We hebben erg fijn samengewerkt met Actium, de architect en de bouwer. Het was een ingrijpende verandering voor het dorp, Bramer voelde dat heel goed aan. Er is bijvoorbeeld tijdens de bouw – een half jaar voor oplevering – eens een open dag geweest in het nieuwe dorpshuis: toen hebben ze alles keurig even opgeruimd, linten gespannen, uitleg gegeven, zodat de dorpsbewoners vast een indruk konden krijgen.'

📍 ZORGCENTRUM "DE PRIENSENIJE", RUINEN

Opdrachtgever

: Actium Wonen, Ruinen

Gebruiker

: Zorgcollectief Zuidwest-Drenthe, Ruinen

BOUWTEAMLEDEN

Architect

: HJK Architecten, Groningen

Constructeur

: Ingenieursbureau Dijkhuis, Groningen

Aannemer

: Aannemersbedrijf Bramer, Vriezenveen

ONDERAANNEMERS & LEVERANCIERS

Schilderwerk

: Dekker Schildersbedrijf, Vriezenveen

Levering hang- & sluitwerk

: Veldmans Technische Handelsonderneming, Tynaarlo

Levering en montage hang- & sluitwerk

en stompe binnendeuren

: BPZ, Tynaarlo

Levering vloerbedekking

: Vloertechniek Hoogeveen, Hoogeveen

Uitbloeiingsarme doorstrijkmortel

: Remix Droge Mortel, Borger

.....

Fotografie: Mark Sekuur

Tekst: Arjen Bakker